

Prečišćeni tekst Zakona o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova obuhvata sljedeće propise:

1. Zakon o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova ("Službeni list Crne Gore", br. 140/22 od 16.12.2022),
2. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova ("Službeni list Crne Gore", br. 105/23 od 28.11.2023), u kojima je naznačen njihov dan stupanja na snagu.

ZAKON

O POPISU STANOVNIŠTVA, DOMAĆINSTAVA I STANOVA

("Službeni list Crne Gore", br. 140/22 od 16.12.2022, 105/23 od 28.11.2023)

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuju se pravila za pripremu, organizaciju i sprovođenje popisa stanovništva, domaćinstava i stanova (u daljem tekstu: popis).

Period i način sprovođenja popisa

Član 2

Period sprovođenja popisa i referentni momenat popisa utvrđuje Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada).

Jedinice popisa

Član 3

Popisom će se obuhvatiti sljedeće jedinice:

1) lica:

- crnogorski državlјani koji imaju prebivalište ili boravište u Crnoj Gori bez obzira da li su prisutni u mjestu stanovanja ili privremeno borave u drugom mjestu u Crnoj Gori ili u drugoj državi,
- stranci koji imaju odobren stalni ili privremeni boravak u Crnoj Gori i stranci koji imaju mjesto boravka iz člana 7 stav 1 tačka 4 ovoga zakona;

2) domaćinstva;

3) stanovi i druge nastanjene prostorije.

Jedinice koje nijesu obuhvaćene popisom

Član 4

Popisom se neće obuhvatiti diplomatsko osoblje stranih diplomatskih i konzularnih predstavnihstava u Crnoj Gori, predstavnici međunarodnih organizacija i tijela koji imaju diplomatski status, kao ni članovi njihovih užih porodica koji sa njima borave u Crnoj Gori.

Metodologija popisa i postpopisnog istraživanja

Član 5

Popis i postpopisno istraživanje se sprovode prema međunarodno uporedivoj metodologiji i uputstvima organa uprave nadležnog za poslove statistike (u daljem tekstu: Uprava za statistiku) kojima se definiše priprema, organizacija i sprovođenje popisa, kao i obrada i diseminacija podataka prikupljenih popisom.

Diseminacija popisnih podataka u smislu stava 1 ovog člana su aktivnosti koje uključuju predstavljanje rezultata popisa, način i oblik obezbjeđenja pristupa rezultatima popisa, sa podacima o izvorima i metodama prikupljanja podataka.

Principi kvaliteta

Član 6

U pripremi, organizaciji i sprovođenju popisa, kao i obradi i diseminaciji rezultata popisa primjenjuju se principi zvanične statistike u skladu sa zakonom kojim se uređuje zvanična statistika.

Za podatke koji su rezultat popisa, radi ispunjenja obaveza međunarodnih ugovora, primjenjuju se sljedeći principi za procjenu kvaliteta:

- 1) relevantnosti koja predstavlja stepen u kome statistički podaci zadovoljavaju trenutne i potencijalne potrebe korisnika;
- 2) preciznosti koja predstavlja stepen obuhvata podatka, informacija i karakteristika o jedinicama popisa;
- 3) pravovremenosti i tačnosti koji predstavljaju vrijeme koje protekne između referentnog momenta i dostupnosti rezultata, odnosno poštovanje najavljenih rokova u objavljivanju rezultata popisa;
- 4) dostupnosti i jasnoće koje predstavljaju uslove i načine pomoću kojih korisnici mogu da dobiju i pravilno koriste i tumače podatke;
- 5) uporedivosti koja opisuje odstupanje u primjeni statističkih koncepata, mjernih alata i procedura, kada se statistički podaci upoređuju između geografskih područja, statističkih oblasti ili tokom vremena;
- 6) koherentnosti koja predstavlja adekvatnost podataka koji se mogu pouzdano povezivati na različite načine i za namjene.

Značenje pojedinih izraza

Član 7

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) stranac je državljanin druge države ili lice bez državljanstva;
- 2) popisano stanovništvo obuhvata lica iz člana 3 stav 1 tačka 1 ovog zakona;
- 3) stanovništvo obuhvata lica sa uobičajenim mjestom boravka u Crnoj Gori;
- 4) uobičajeno mjesto boravka je mjesto gdje lice uobičajeno provodi dan, bez obzira na privremenu odsutnost iz razloga rekreacije, godišnjeg odmora, posjete prijateljima ili rođacima, poslovne odsutnosti, kao i odsutnosti uslijed liječenja ili vjerskog obreda, kao i mjesto u kojem lice boravi neprekidno, najmanje godinu dana prije referentnog momenta popisa ili je stiglo u uobičajeno mjesto boravka tokom 12 mjeseci prije referentnog momenta popisa sa namjerom da se tu zadrži najmanje godinu dana;
- 5) domaćinstvo je svaka porodična ili druga zajednica lica koja zajedno stanuju bez obzira da li se svi članovi stalno nalaze u mjestu gdje je nastanjeno domaćinstvo ili neki od njih borave duže vrijeme u drugom mjestu odnosno drugoj državi, zbog rada, školovanja ili iz drugih razloga. Domaćinstvom se smatra i svako lice koje u mjestu popisa živi samo (samačko domaćinstvo) i nema domaćinstvo u drugom mjestu, odnosno drugoj državi. Domaćinstvom se smatra i kolektivno domaćinstvo, odnosno domaćinstvo sastavljeno od lica koja žive u ustanovama za zbrinjavanje djece i odraslih, u zdravstvenim ustanovama za smještaj neizlječivih bolesnika, manastirima, samostanima i drugim vjerskim objektima;
- 6) stan je strukturno odvojena i nezavisna cjelina na određenoj lokaciji, koji je namijenjen stanovanju lica, i koji je u referentnom momentu popisa, u upotrebi za stanovanje ili koji je prazan, ili se koristi za sezonsku, odnosno privremenu ili povremenu upotrebu;
- 7) kolektivni stan su prostorije namijenjene stanovanju većeg broja lica ili nekoliko domaćinstava, koje najmanje jedno lice koristi kao uobičajeno mjesto stanovanja u referentnom momentu popisa;
- 8) referentni momenat popisa je datum i vrijeme na koji se odnose podaci o jedinicama popisa;
- 9) administrativni izvori podataka su evidencije, registri, baze i drugi skupovi podataka o pravnim i fizičkim licima koje uspostavljaju i održavaju državni organi, organi državne uprave, organi uprave, organi lokalne samouprave i druge organizacije i institucije;
- 10) postpopisno istraživanje je istraživanje koje se realizuje radi ocjenjivanja obuhvata i kvaliteta podataka prikupljenih popisom;
- 11) korisnik popisnih podataka je fizičko ili pravno lice koje koristi popisne podatke.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 8

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Lični i drugi podaci o licima

Član 9

O licima koja se obuhvataju popisom prikupiće se podaci o: imenu i prezimenu; polu; datumu rođenja i jedinstvenom matičnom broj lica; mjestu i državi rođenja; mjestu stalnog stanovanja majke u vrijeme kada je lice rođeno; boravku lica u drugoj državi; datumu (godina i mjesec) odlaska u drugu državu i nazivu države; namjeravanoj dužini boravka u drugoj državi; mjestu iz kojeg se lice doselilo; godini i mjesecu doseljenja; razlozima odsutnosti lica iz Crne Gore; državi iz koje se lice doselilo; godini, mjesecu i razlozima posljednjeg doseljenja, odnosno povratka u Crnu Goru; namjeravanoj dužini boravka u Crnoj Gori; bračnom statusu, odnosno vanbračnoj zajednici, životnom partnerstvu lica istog pola; broju živorodene djece; državljanstvu; nacionalnoj, odnosno etničkoj pripadnosti; vjeri; maternjem jeziku; jeziku kojim lice uobičajeno govori; stranim jezicima kojima se lice služi; nivou školske spreme, odnosno stičenog obrazovanja; poznavanju rada na računaru; statusu ekonomske aktivnosti (zaposleno, odnosno nezaposleno); razlogu neaktivnosti (dijete, student, domaćica, lice sa prihodima od imovine, penzioner i drugi razlozi zbog kojih lice nije aktivno); zanimanju; djelatnosti u kojoj je lice zaposleno, odnosno bilo zaposleno; angažmanu lica; državi i mjestu u kojoj je lice zaposleno; funkcionalnoj sposobnosti lica za obavljanje svakodnevnih aktivnosti; mjestu uobičajenog boravka, prethodnom mjestu uobičajenog boravka i datumu (godina i mjesec) dolaska u sadašnje mjesto boravka, invaliditetu i vrsti invalidnosti (senzorna, motorička, psihosocijalna).

Izuzetno od stava 1 ovoga člana, ako lice ne želi da se izjasni o nacionalnoj, odnosno etničkoj pripadnosti, vjeri, maternjem jeziku i jeziku kojim lice uobičajeno govori, kao i o invaliditetu i vrsti invalidnosti upisuje se odgovor "Ne želi da se izjasni".

Na osnovu prikupljenih podataka iz stava 1 ovog člana izvode se sljedeći podaci: ukupno stanovništvo, starost, kategorija naselja prema broju stanovnika i drugi podaci koje statistički obrađuje Uprava za statistiku, u skladu sa zakonom i međunarodnim dokumentima.

Lični podaci i podaci o domaćinstvima

Član 10

O domaćinstvima koja se obuhvataju popisom prikupiće se podaci o: jedinici lokalne samouprave; naselju; adresi stanovanja; imenu i prezimenu svih članova domaćinstva i drugih lica koja stanuju u stanu u trenutku popisa; imenu roditelja za sve članove domaćinstva; imenu bračnog ili vanbračnog partnera ili životnog partnera istog pola; odnosu prema nosiocu domaćinstva; položaju člana u porodici (srodstvo); razlozima prisutnosti, odnosno odsutnosti lica; osnovu korišćenja stana; činjenici da li se domaćinstvo bavi poljoprivrednom proizvodnjom (biljna proizvodnja i/ili stočarstvo); površini ukupno korišćenog poljoprivrednog zemljišta; površini oranica; površini trajnih zasada (voćnjaka i vinograda); površini pod plastenicima; broju stoke po vrstama; broju živine i broju košnica pčela.

Na osnovu prikupljenih podataka iz stava 1 ovog člana izvode se sljedeći podaci: status domaćinstva, porodični status, tip uže porodice, veličina uže porodice, vrsta domaćinstva, veličina domaćinstva i drugi podaci koje statistički obrađuje Uprava za statistiku, u skladu sa zakonom i međunarodnim dokumentima.

Podaci o stanovima i drugim nastanjenim prostorijama

Član 11

O stanovima i drugim nastanjenim prostorijama koje se obuhvataju popisom prikupiće se podaci o: mjestu (naselje); adresi; tipu stambenog prostora; vrsti kolektivnih stanova; korišćenju stana; ukupnoj površini stana; broju soba u stanu, opremljenosti stana sanitarnim prostorijama (toilet i kupatilo); opremljenosti stana vodovodnim instalacijama; opremljenosti stana kanalizacionim instalacijama; opremljenosti stana instalacijama za klimatizaciju; tipu grijanja - centralno grijanje; energentu koji se pretežno koristi za grijanje; spratu na kojem se stan nalazi; godini, odnosno periodu izgradnje zgrade; vrsti zgrade; materijalu spoljnih zidova zgrade, odnosno kuće; nastanjenosti stana, broju lica u stanu, osnovu prava i obimu prava.

Na osnovu prikupljenih podataka iz stava 1 ovog člana izvode se sljedeći podaci: standard gustine nastanjenosti, uslovi stanovanja i drugi podaci koje statistički obrađuje Uprava za statistiku, u skladu sa zakonom i međunarodnim dokumentima.

Organi za sprovodenje popisa

Član 12

Popis priprema, organizuje i sprovodi Uprava za statistiku, u saradnji sa organima iz člana 17 ovog zakona.

Određene poslove pripreme, organizacije i sprovodenja popisa na teritoriji jedinice lokalne samouprave Uprava za statistiku obavlja preko jedinica lokalnih samouprava i popisnih komisija, u skladu sa ovim zakonom.

U pripremi, organizaciji i sprovođenju popisa, u okviru svoje nadležnosti, učestvuju i ministarstva i drugi organi uprave, kao i drugi organi, organizacije i institucije.

Poslovi Uprave za statistiku

Član 13

Uprava za statistiku vrši sljedeće poslove:

- 1) stara se o blagovremenom i potpunom sprovođenju ovog zakona;
- 2) utvrđuje međunarodno uporedivu metodologiju popisa, sa jedinstvenim definicijama jedinica i karakteristika i jedinstvenim klasifikacijama;
- 3) utvrđuje sadržaj i formu upitnika za popis sadržan od originala i duplikata koji se ostavlja popisanom stanovniku, ostalih popisnih obrazaca, ovlašćenja i drugog materijala za pripremu i sprovođenje popisa;
- 4) utvrđuje metodološka i organizaciona pravila i instrukcije za pripremu, organizaciju i sprovođenje popisa i kontroliše njihovu jedinstvenu primjenu;
- 5) obrazuje komisiju kao posebno upravljačko tijelo Uprave za statistiku sa zadatkom da koordinira pripremom i sprovođenjem popisa, na čijem čelu je direktor Uprave za statistiku, a članovi su lica odgovorna za pojedine popisne aktivnosti;
- 6) obrazuje druge komisije Uprave za statistiku, za pripremu i realizaciju pojedinih popisnih aktivnosti: izradu normativnih akata, metodoloških pravila, organizacionih pravila, za kartografiju, komunikaciju, unos, obradu i diseminaciju podataka prikupljenih popisom i druge specifične popisne aktivnosti;
- 7) koordinira i sprovodi javnu kampanju popisa koja obezbjeđuje: potpuno, tačno i pravovremeno obaveštavanje stanovništva o značaju i ciljevima popisa, načinu i vremenu njegovog sprovođenja, o pravima i obavezama lica obuhvaćenih popisom, načinu izvršavanja obaveza u popisu i zaštiti podataka;
- 8) utvrđuje kriterijume za izbor i raspored popisivača, instruktora, državnih instruktora i kontrolora popisa;
- 9) sarađuje sa ministarstvima i drugim organima uprave, jedinicama lokalne samouprave i drugim organizacijama i institucijama i uskladjuje zajedničke aktivnosti, utvrđuje obavezna pravila, daje instrukcije i traži izvještaje o sprovođenju popisnih aktivnosti;
- 10) obrazuje popisne komisije u jedinicama lokalnih samouprava i definiše njihove obaveze u skladu sa organizacionim pravilima i instrukcijama Uprave za statistiku;
- 11) određuje državne instruktore popisa i kontrolore, koji vrše kontrolu prikupljenih podataka u skladu sa pravilima Uprave za statistiku;
- 12) predlaže po najmanje dva državna instruktora za članove u svakoj od popisnih komisija, za obavljanje kontrole rada popisivača i instruktora i pružanje pomoći u radu, u skladu sa organizacionim i metodološkim pravilima Uprave za statistiku;
- 13) organizuje štampanje, vrši raspodjelu i distribuciju popisnih obrazaca i ostalog materijala za pripremu i sprovođenje popisa na teritoriji lokalne samouprave;
- 14) definiše sadržaj obuke za sve učesnike popisa i kontroliše stručno-metodološko osposobljavanje učesnika u popisu;
- 15) obavlja metodološku i organizacionu obuku državnih instruktora, članova popisnih komisija i kontrolora;
- 16) sastavlja predračun troškova za pripremu, organizaciju, sprovođenje, obradu i diseminaciju podataka prikupljenih popisom;
- 17) utvrđuje kriterijume za raspodjelu finansijskih sredstava organima, komisijama i licima koji učestvuju u sprovođenju popisa i izrađuje finansijska uputstva o korišćenju i kontroli upotrebe sredstava namijenjenih za sprovođenje popisa;
- 18) utvrđuje i primjenjuje jedinstvenu logičku kontrolu popisnog materijala;
- 19) preuzima popisnu građu od državnih instruktora koji su članovi popisne komisije i obavlja kontrolu i pripremu popisnih obrazaca za unos i obradu;
- 20) organizuje prevoz i dostavu kompletног popisnog materijala, najkasnije pet dana od dana završetka faze prikupljanja podataka;
- 21) obezbjeđuje prostorije za smještaj popisne građe po prijemu iz lokalnih samouprava, kao i uslove za njenu zaštitu, čuvanje, arhiviranje i uništavanje u skladu sa propisima kojima se uređuje postupanje sa arhivskom građom i registarskim materijalom;
- 22) obavlja unos prikupljenih podataka;

-
- 23) obrađuje podatke u skladu sa međunarodnim konceptom stanovništva i objavljuje prve i konačne rezultate popisa;
 - 24) priprema, organizuje i sprovodi postpopisno istraživanje;
 - 25) predlaže dinamiku objavljivanja rezultata popisa propisanim godišnjim planom zvanične statistike;
 - 26) podnosi zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka u skladu sa zakonom;
 - 26a) utvrđuje proceduru kojom se omogućava kontrola iz člana 26b ovog zakona;
 - 27) obavlja druge poslove popisa u skladu sa ovim zakonom i propisima kojima se uređuje zvanična statistika.

Poslovi jedinica lokalne samouprave

Član 14

Jedinica lokalne samouprave obavlja sljedeće poslove:

- 1) obezbjeđuje prostorije, korišćenje opreme i drugih sredstava potrebnih za rad popisne komisije, u skladu sa pravilima Uprave za statistiku;
- 2) obezbjeđuje prostorije i druge neophodne uslove za održavanje obuka za instruktore i popisivače u skladu sa pravilima i instrukcijama Uprave za statistiku;
- 3) obezbjeđuje adekvatne prostorije za prijem i čuvanje popisnog materijala uz ispunjenje propisanih sigurnosnih mjera u skladu sa pravilima i instrukcijama Uprave za statistiku;
- 4) predsjedava popisnom komisijom na čijem čelu je gradonačelnik Glavnog grada i Prijestonice, odnosno predsjednik opštine;
- 5) predlaže dva člana za rad u popisnoj komisiji za obavljanje pravnih i finansijskih poslova;
- 6) pruža pomoć organima za sprovođenje popisa na svojoj teritoriji i obavlja druge poslove u skladu sa pravilima Uprave za statistiku.

Obrazovanje popisne komisije

Član 15

Popisna komisija se obrazuje za svaku jedinicu lokalne samouprave.

Odluku o obrazovanju popisne komisije donosi direktor Uprave za statistiku, u sastavu:

- 1) tri člana predstavnika jedinica lokalne samouprave, na predlog gradonačelnika Glavnog grada i Prijestonice, odnosno predsjednika opštine;
- 2) dva člana predstavnika Uprave za statistiku (državni instruktori);
- 3) jednog člana predstavnika Uprave za katastar i državnu imovinu, na predlog direktora te Uprave;
- 4) jednog člana predstavnika Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, na predlog direktora tog Zavoda.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, u zavisnosti od broja stanovnika, broja naseljenih mjesta, površine i razuđenosti teritorije, uz posebno obrazložen zahtjev jedinice lokalne samouprave, direktor Uprave za statistiku može odrediti dodatne članove u sastavu popisne komisije.

Poslovi popisnih komisija

Član 16

Popisna komisija u skladu sa pravilima i instrukcijama Uprave za statistiku neposredno organizuje popis na teritoriji jedinica lokalne samouprave i vrši sljedeće poslove:

- 1) blagovremeno preduzima potrebne mјere radi obezbjeđivanja svih aktivnosti za pripremu, organizaciju, kvalitetno i pravovremeno sprovođenje popisa na teritoriji jedinica lokalne samouprave, u skladu sa pravilima i instrukcijama Uprave za statistiku;
- 2) vrši izbor i raspored popisivača i instruktora u saradnji sa državnim instrukturima shodno kriterijumima Uprave za statistiku;
- 3) organizuje obuku popisivača i instruktora u skladu sa pravilima Uprave za statistiku;
- 4) zaključuje ugovore o djelu sa instrukturima i popisivačima;
- 5) obavlja prijem popisnog materijala za sprovođenje popisa (popisne upitnike i obrasce, pravila, skice i opise granica popisnih krugova, obaveštenja, reklamni materijal i dr.);
- 6) organizuje pakovanje i distribuciju popisnog materijala namijenjenog za instruktore i popisivače za svaki popisni krug u jedinici lokalne samouprave prema pravilima i instrukcijama Uprave za statistiku;

-
- 7) prisustvuje sastancima koje organizuje Uprava za statistiku;
 - 8) izdaje propisana ovlašćenja za rad popisivačima;
 - 9) angažuje dodatno stručna lica za obavljanje pojedinih popisnih zadataka, na zahtjev Uprave za statistiku;
 - 10) stara se o pravilnoj primjeni organizacionih pravila i drugih instrukcija Uprave za statistiku;
 - 11) pruža pomoć popisivačima i instruktorima i rješava sporne situacije na terenu;
 - 12) vrši obračun naknada za rad učesnicima popisa i stara se o pravilnom rasporedu i racionalnoj upotrebi finansijskih sredstava određenih za popis, izrađuje obračun utrošenih sredstava i dostavlja izvještaj u skladu sa pravilima i instrukcijama Uprave za statistiku;
 - 13) obavlja i druge poslove u vezi sa pripremom, organizacijom i sprovođenjem popisa u skladu sa pravilima i instrukcijama Uprave za statistiku.

Državni instruktori, kao članovi popisne komisije, nakon kontrole potpunosti i kvaliteta, preuzimaju od instruktora popisnu građu.

Učešće drugih organa u popisu

Član 17

U pripremi, organizaciji i sprovođenju pojedinih poslova popisa, u skladu sa svojim nadležnostima, učestvuju:

- 1) Ministarstvo pravde;
- 2) Ministarstvo vanjskih poslova;
- 3) Ministarstvo odbrane;
- 4) Ministarstvo unutrašnjih poslova;
- 5) Uprava za katastar i državnu imovinu;
- 6) drugi organi državne uprave.

Popis lica na izdržavanju kazne zatvora

Član 18

Uprava za statistiku, u saradnji sa Ministarstvom pravde, organizuje i sprovodi popisivanje lica koja se nalaze na izdržavanju kazne zatvora ili u pritvoru u Upravi za izvršenje krivičnih sankcija.

Obuku popisivača za popisivanje, popisni materijal i odgovarajuća pravila za popisivanje lica iz stava 1 ovog člana obezbjeđuje odnosno utvrđuje Uprava za statistiku.

Popis lica u diplomatsko-konzularnim predstavništvima

Član 19

Uprava za statistiku, u saradnji sa Ministarstvom vanjskih poslova, organizuje i sprovodi popisivanje predstavnika države Crne Gore na radu u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Crne Gore, međunarodnim organizacijama, članova domaćinstava koja sa navedenim licima borave u drugoj državi, kao i popis stanova koje koriste strana diplomatska i konzularna predstavništva u Crnoj Gori, a koji nijesu u vlasništvu stranih država.

Popisni materijal i odgovarajuća pravila za popisivanje lica iz stava 1 ovog člana obezbjeđuje odnosno utvrđuje Uprava za statistiku.

Popis lica u mirovnim misijama

Član 20

Uprava za statistiku, u saradnji sa Ministarstvom odbrane, organizuje i sprovodi popisivanje pripadnika vojske i drugih lica upućenih u međunarodne snage, odnosno mirovne misije u drugoj državi.

Popisni materijal i odgovarajuća pravila za popisivanje lica iz stava 1 ovog člana obezbjeđuje odnosno utvrđuje Uprava za statistiku.

Popis stranaca koji traže i kojima je odobrena međunarodna i privremena zaštita

Član 21

Uprava za statistiku, u saradnji sa Ministarstvom unutrašnjih poslova, organizuje i sprovodi popisivanje stranaca koji traže i kojima je odobrena međunarodna i privremena zaštita u Crnoj Gori.

Obuku popisivača, popisni materijal i odgovarajuća pravila za popisivanje lica iz stava 1 ovog člana obezbeđuje odnosno utvrđuje Uprava za statistiku.

Priprema statističko-tehničke dokumentacije

Član 22

Uprava za katastar i državnu imovinu, u saradnji sa Upravom za statistiku, dužna je da blagovremeno, a najkasnije do tri mjeseca prije početka realizacije popisa, pripremi statističko-tehničku dokumentaciju neophodnu za sprovođenje popisa, u skladu sa ovim zakonom i organizaciono-metodološkim pravilima koje utvrđuje Uprava za statistiku.

Pristup administrativnim izvorima podataka

Član 23

Za potrebe pripreme, organizacije i sprovođenja popisa, kao i radi obrade i upoređivanja sa podacima prikupljenih popisom, Uprava za statistiku ima pravo pristupa svim administrativnim izvorima podataka.

Organzi koji vode administrativne izvore podataka obavezni su da na zahtjev Uprave za statistiku omoguće preuzimanje podataka neophodnih za popis uključujući identifikatore, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zvanična statistika.

Uprava za statistiku dužna je da preduzme sve mjere zaštite podataka preuzetih iz administrativnih izvora u skladu sa zakonom.

Obaveze lica koja učestvuju u popisu

Član 24

Popisivači, instruktori, državni instruktori, kontrolori i druga lica koja vrše poslove u vezi sa popisom dužna su da blagovremeno i na propisan način vrše aktivnosti popisa, u skladu sa pravilima i instrukcijama Uprave za statistiku.

Lica iz stava 1 ovog člana dužna su da:

- za svoj rad imaju pisano ovlašćenje i pri izvršenju zadataka to ovlašćenje pokažu prilikom ulaska u domaćinstvo,
- strogo vode računa o tačnosti upisanih podataka koje su saopštili davaoci podataka, odnosno o tačnosti unosa i obrade podataka,
- čuvaju kao službenu tajnu sve podatke o popisanim licima do kojih dođu tokom obavljanja poslova koji su im povjereni, zbog čega potpisuju izjavu o poštovanju principa povjerljivosti u skladu sa zakonom,
- ne zloupotrebljavaju postupak popisivanja, na način što će u prisustvu lica obuhvaćenog popisom, snimati ili fotografisati tok intervjuja ili popunjene popisne upitnike i obrasce i snimak ili fotografiju javno objaviti putem interneta ili medija.

Način prikupljanja podataka

Član 25

Podatke o licima, domaćinstvima, stanovima i drugim nastanjenim prostorijama prikupljaju popisivači neposredno od lica ili člana domaćinstva kojem to lice pripada metodom intervjuja, u stanu ili drugoj nastanjenoj prostoriji u kojoj lice živi, u posebnim prostorijama, koje Uprava za statistiku odredi ili na javnim površinama u slučaju beskućnika.

Posebne prostorije iz stava 1 ovog člana, koriste se isključivo uslijed epidemije zarazne bolesti, u skladu sa posebnim zakonom.

Prava i obaveze lica koja daju podatke

Član 26

Lice koje je obuhvaćeno popisom dužno je da u njemu učestvuje, odnosno da odgovori na sva pitanja i da na svako pitanje da tačan i potpun odgovor u skladu sa metodologijom popisa.

Da bi se utvrdila tačnost podataka unesenih u skladu sa čl. 9 i 10 ovog zakona, popisivač može tražiti od lica koje se obuhvata popisom na uvid javnu ispravu na osnovu koje je moguće utvrditi identitet lica i navedene podatke.

Popisivač mora unijeti u popisne upitnike podatke onako kako mu je dalo lice obuhvaćeno popisom.

Lice koje je obuhvaćeno popisom dužno je da ne zloupotrebljava postupak popisivanja i prisustvo popisivača na način što će snimati ili fotografisati tok intervjeta ili popunjene popisne upitnike i snimak ili fotografiju javno objaviti putem interneta ili medija.

Softver za provjeru podataka prikupljenih tokom sprovođenja popisa

Član 26a

Radi provjere podataka prikupljenih tokom sprovođenja popisa, a koji se odnose na pitanja o: nacionalnoj, odnosno etničkoj pripadnosti; vjeri; maternjem jeziku; jeziku kojim lice uobičajeno govori, uspostavlja se softver.

Radi uspostavljanja softvera iz stava 1 ovog člana, kao i revizije koda tog softvera Vlada obrazuje Komisiju za praćenje uspostavljanja softvera za provjeru podataka prikupljenih tokom procesa popisa stanovništva.

Poslovi Komisije iz stava 2 ovog člana su:

- priprema specifikacije za raspisivanje javnog poziva za izradu softverskog rješenja za provjeru podataka;
- priprema specifikacije za raspisivanje javnog poziva za izbor IT kompanije za reviziju koda softvera iz države članice Evropske unije;
- praćenje sprovođenja tenderske procedure javne nabavke za odabir kompanije za izradu softverskog rješenja;
- praćenje sprovođenja tenderske procedure javne nabavke za izbor IT kompanije za reviziju koda softvera iz države članice Evropske unije;
- praćenje implementacije samog softvera za provjeru podataka.

Omogućavanje kontrole unesenih podataka iz popisa

Član 26b

Lica iz člana 3 stav 1 tačka 1 ovog zakona mogu da izvrše samo kontrolu unesenih sopstvenih podataka koji se odnose na pitanja o: nacionalnoj, odnosno etničkoj pripadnosti; vjeri; maternjem jeziku; jeziku kojim lice uobičajeno govori, nakon završenog unosa podataka iz popisa.

Popisivanje odsutnih članova domaćinstva i djece

Član 27

Podatke o odsutnim članovima domaćinstva daje punoljetni član domaćinstva kome su podaci o odsutnim članovima najviše poznati.

Za djecu mlađu od 15 godina podatke daje jedan od roditelja, usvojitelj ili staratelj.

Ako popisivač u vrijeme popisa ne zatekne u domaćinstvu lice obuhvaćeno popisom, a podatke ne može prikupiti na način iz st. 1 i 2 ovog člana, ostaviće pisano obavještenje da je to lice dužno da se javi na kontakt telefon iz obavještenja, radi dogovora oko ponovnog dolaska popisivača.

Za lica iz člana 3 tačka 1 alineja 1 ovog zakona, koja se za vrijeme popisa nalaze van Crne Gore, podatke će dati punoljetni član domaćinstva koji živi u Crnoj Gori.

Povjerljivost podataka prikupljenih popisom

Član 28

Podaci prikupljeni u popisu koji se direktno ili indirektno mogu dovesti u vezu sa licem na koje se odnose, statistički su povjerljivi i predstavljaju službenu tajnu.

Na diseminaciju, korišćenje i zaštitu podataka iz stava 1 ovog člana primjenjuju se odredbe zakona kojima se uređuje zvanična statistika.

Zaštita podataka prikupljenih popisom

Član 29

Individualni podaci i upitnici za popis prikupljeni popisom koriste se isključivo u statističke svrhe i iskazuju se u zbirnom (agregiranom) obliku što se vidno označava na popisnim upitnicima i obrascima.

Individualne podatke i upitnike za popis, sa identifikatorom, Uprava za statistiku ne može ustupati drugim fizičkim i pravnim licima.

Podaci i upitnici za popis prikupljeni popisom ne mogu se koristiti u svrhu utvrđivanja obaveza građana, niti kao dokaz za ostvarivanje prava građana.

Uprava za statistiku može koristiti podatke prikupljene popisom za uspostavljanje statističkih registara.

Uprava za statistiku dužna je da preduzme mjere administrativne, tehničke ili organizacione prirode radi zaštite podataka prikupljenih popisom, od neovlašćenog pristupa tim podacima, njihovog otkrivanja ili zloupotrebe.

Objavljivanje rezultata popisa

Član 30

Preliminarne rezultate popisa, po naseljima, jedinicama lokalne samouprave i za teritoriju Crne Gore o broju stanovnika, domaćinstava i stanova i drugih nastanjenih prostorija Uprava za statistiku će objaviti u roku od 30 dana od dana završetka popisa.

Statistički podaci se smatraju preliminarnim (podložni su promjenama tokom statističke obrade podataka) sve dok su predmet redovnih revizija.

Konačne rezultate Uprava za statistiku će objaviti prema godišnjem planu zvanične statistike i kalendaru objavljivanja statističkih podataka.

Sredstva za finansiranje popisa

Član 31

Sredstva za finansiranje popisa obezbeđuju se u budžetu Crne Gore.

Dio sredstava iz stava 1 ovog člana Uprava za statistiku prenosi popisnim komisijama iz člana 15 ovog zakona.

Popisne komisije vode evidenciju o utrošku sredstava iz stava 2 ovog člana i dostavljaju izvještaj Upravi za statistiku.

Visinu i raspored sredstava iz stava 2 ovog člana utvrđuje Vlada, na predlog Uprave za statistiku.

Naknada za rad

Član 32

Licima koja učestvuju u pripremi, organizaciji, sprovođenju popisa i svim drugim popisnim aktivnostima, pripada naknada za rad za obavljene poslove u skladu sa zakonom kojim se uređuju zarade zaposlenih u javnom sektoru.

Obavještavanje Vlade

Član 33

Uprava za statistiku obavještava Vladu, do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu, o utrošenim sredstvima obezbijeđenih iz budžeta Crne Gore i o izvršenim poslovima popisa predviđenim u toj godini.

Kaznene odredbe za popisivače, instruktore i kontrolore

Član 34

Novčanom kaznom u iznosu od 100 do 500 eura, kazniće se za prekršaj popisivač, instruktor, kontrolor i drugo lice koje vrši poslove u vezi s popisom, ako:

- 1) blagovremeno i na propisan način ne vrši poslove u vezi sa popisom (član 24 stav 1);
- 2) ne vodi računa o tačnosti upisa podataka koje su dali davaoci podataka, odnosno tačnosti unosa i obrade podataka (član 24 stav 2 alineja 2);
- 3) ne čuva kao službenu tajnu sve podatke prikupljene od popisanih lica (član 24 stav 2 alineja 3);
- 4) zloupotrijebi postupak popisivanja, na način što će u prisustvu lica obuhvaćenog popisom, snimati ili fotografisati tok intervjuja ili popunjene popisne upitnike i obrasce ili ako snimak ili fotografiju javno objavi putem interneta ili medija (član 24 stav 2 alineja 4).

Kaznene odredbe za fizičko lice

Član 35

Novčanom kaznom u iznosu od 100 eura do 500 eura kazniće se za prekršaj fizičko lice, ako:

-
- 1) ne da podatke koji se od njega traže popisom i ako na svako pitanje ne da tačan i potpun odgovor (član 26 stav 1);
 - 2) zloupotrijebi postupak popisivanja i prisustvo popisivača na način što snima ili fotografiše tok intervjua ili popunjene popisne upitnike ili ako snimak ili fotografiju javno objavi putem interneta ili medija (član 26 stav 4);
 - 3) ne da podatke o odsutnim članovima domaćinstva, a isti su mu najviše poznati (član 27 stav 1);
 - 4) kao roditelj, usvojitelj ili staratelj ne da podatke o djeci mlađoj od 15 godina (član 27 stav 2);
 - 5) ne postupi shodno ostavljenom pisanom obavještenju kako je to propisano članom 27 stav 3 ovog zakona.

Obaveze jedinica lokalne samouprave

Član 36

Radi obezbjedivanja ažурне statističko-tehničke dokumentacije, neophodne za sprovođenje popisa, nadležni organi u periodu od stupanja na snagu ovog zakona do završetka popisa neće mijenjati nazine, granice i područja jedinica lokalne samouprave i naselja (uključujući imena ulica, trgova, bulevara).

Podzakonski akti

Član 37

Podzakonski akti donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Rok za donošenje podzakonskog akta

Član 37a

Propis iz člana 26a stav 2 ovog zakona donijeće se u roku od deset dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Obrazovanje popisnih komisija

Član 37b

Odluke o obrazovanju popisnih komisija u popisu stanovništva, domaćinstava i stanova u 2023. godini, donesene do dana stupanja na snagu ovog zakona, direktor Uprave za statistiku dužan je uskladiti sa ovim zakonom u roku od 48 časova od dana njegovog stupnja na snagu.

Stupanje na snagu

Član 38

Ovaj zakon stupa na snagu danom objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".